

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 135/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED] [REDACTED], zastúpených JUDr. Lenkou Imrišík, advokátska kancelária JUDr. Lenka Imrišík, advokát, s. r. o., Na piesku 8, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«Návrhom na začatie konania zo dňa 26.02.2010, doručeným na Okresný súd, sa Sťažovatelia domáhali odstránenia väd diela (pokládky sindľa) na streche rodinného domu nachádzajúceho sa vo [REDAKOVANÉ], prejavujúcich sa najmä zatekaním do povalového priestoru rodinného domu, ktoré pred podaním návrhu na začatie konania riadne písomne reklamovali u jej zhotoviteľa - [REDAKOVANÉ]... Predmetnému konaniu bola na Okresnom súde pridelená spisová značka 11C/33/2010.

Prvý úkon v označenom konaní, a to výzvu na zaplatenie súdneho poplatku, Okresný súd uskutočnil po viac ako pol roku po podaní návrhu na začatie konania... Prvé pojednávanie vo veci samej Okresný súd nariadil až po takmer 19 mesiacoch od podania návrhu (na 26.09.2011)...

K nariadeniu znaleckého dokazovania a ustanoveniu znalca došlo uznesením zo dňa 09.02.2012. ...

Ustanovený znalec doručil znalecký posudok Okresnému súdu dňa 11.04.2012 a dňa 16.04.2012 bol zo strany Okresného súdu doručený Sťažovateľom na vyjadrenie. ...

Výzvou doručenou zo strany Okresného súdu dňa 06.09.2012 boli Sťažovatelia vyzvaní na úpravu petitu, pričom na výzvu reagovali podaním datovaným dňa 19.09.2012. ...

Dňa 22.07.2013 doručil Okresný súd Sťažovateľom predvolanie na ďalší termín pojednávania vytýčený na 09.09.2013... Súčasťou zásielky bolo aj uznesenie č.k. 11C/33/2010-110 datované dňa 22.05.2013 o pripustení zmeny žalobného petitu. ...

V súlade so závermi pojednávania konaného dňa 09.09.2013 Sťažovatelia podaním datovaným dňa 08.10.2013 predložili Okresnému súdu doplňujúce otázky na znalca, nakoľko Okresný súd pristúpil k doplneniu už uskutočneného znaleckého dokazovania.

Uznesením zo dňa 21.10.2013... bolo ustanovenému znalcovi nariadené doplnenie znaleckého posudku...

Dňa 18.03.2013 Sťažovatelia riadne poskytli znalcovi súčinnosť pri vykonaní ďalšej obhliadky rodinného domu pre účely vypracovania nariadeného doplnenia znaleckého posudku.

Doplnok k znaleckému posudku bol Sťažovateľom doručený dňa 18.03.2013 a Sťažovatelia sa k nemu vyjadrili podaním datovaným dňa 10.04.2014 a zároveň požiadali o pripustenie zmeny žalobného petitu. ...

Sťažovatelia podaním zo dňa 20.05.2015 písomne žiadali o vytýčenie termínu pojednávania zákonného sudcu, Žiadosť Sťažovateľov ostala bez odpovede a k vytýčeniu pojednávania nedošlo. Dňa 08.08.2015 sa preto Sťažovatelia opätovne obrátili na predsedu Okresného súdu a žiadali o vykonanie nápravy a odstránenie prieťahov v konaní. Upovedomením zo dňa 07.09.2015 predsedníčka Okresného súdu konštatovala, že v konaní došlo k prieťahom a ospravedlnila za ne s tým, že zákonná sudkyňa vo veci už nariadila pojednávanie na 22.10.2015.

Sťažovatelia si dovoľujú dať do pozornosti, že spoločne s predvolaním na pojednávanie im bol doručený aj ďalší doplnok znaleckého posudku z 30.12.2014. ...

Rozsudok Okresného súdu ako súdu prvého stupňa bol vyneseny dňa 09.11.2015 pod č.k. 11C/33/2010-209 (ďalej len „Rozsudok“), t.j. po cca 5 rokoch a 9 mesiacoch od podania návrhu na začatie konania...

Napriek tomu, že sa Sťažovatelia v časti nestotožňovali s rozsudkom Okresného súdu, odvolanie voči nemu nepodali... Zhotoviteľ však využil svoje zákonné právo a k podaniu odvolania voči Rozsudku pristúpil...

Z procesného hľadiska Sťažovatelia vytykajú Okresnému súdu v neposlednom rade aj to, že v konaní pred ním nedošlo k splneniu podmienok uvedených v § 151 ods. 3 O.s.p. a neexistoval ani žiaden iný oprávnený dôvod, pre ktorý by Okresný súd nemohol a nemal v Rozsudku rozhodnúť aj o trovách konania...

Dňa 21.12.2015 Okresný súd doručil Sťažovateľom výzvu na vyjadrenie sa k odvolaniu..., ku ktorému sa Sťažovatelia vyjadrili podaním zo dňa 29.12.2015. Aj s odstupom takmer 2 mesiacov od podania vyjadrenia sa podľa telefonicky poskytnutých informácií spis stále nachádza na Okresnom súde, i keď podľa názoru Sťažovateľov

neexistuje žiadna prekážka, ktorá by mala brániť bezodkladnému predloženiu spisu na odvolací súd...

Sťažovatelia... ako navrhovatelia v súdnom spore vedenom na Okresnom súde pod sp. zn. 11C/33/2010 od podania návrhu na začatie konania (t.j. viac než 6 rokov spätne) žiadnym spôsobom svojim konaním alebo nekonaním nespôsobil priesťahy v súdnom konaní. ...

Sťažovatelia si tiež dovoľuje znovu uviesť, že vec prejednávaná Okresným súdom pod sp. zn. 11C/33/2010 nie je a nebola podľa ich názoru žiadnym spôsobom právne a ani fakticky zložitá, nevyžadovala ani žiadne rozsiahle dokazovanie a závisela len od výsledku relatívne jednoduchého znaleckého dokazovania. Prípadná objektívna právna zložitost' veci teda tiež v tomto prípade neodôvodňuje celkovú dĺžku súdneho konania a opakované nečinnosti Okresného súdu v nie malom rozsahu.

Evidentným nekonaním Okresného súdu v niekoľkoročnom konaní došlo k vzniku priesťahov v konaní v takej intenzite, závažnosti a rozsahu, ktoré nie je možné kvalifikovať iným spôsobom, než ako zbytočné priesťahy v konaní, čím sa Okresný súd Bratislava I dopustil porušenia základného práva Sťažovateľov upraveného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol takto:

„Základné právo Sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Piešťany porušené bolo. ...

Okresný súd Piešťany je povinný nahradiť Sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000 €, ktorú je Okresný súd Piešťany povinný Sťažovateľom zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Piešťany je povinný nahradiť Sťažovateľom trovy konania v sume 303,16 €, ktoré je Okresný súd Piešťany povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám právneho zástupcu Sťažovateľov. ...

Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje konať v označenej veci.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by

mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny, čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Podstatou sťažnostných námietok sťažovateľov je namietanie priet'ahov a neefektívneho postupu okresného súdu v označenom konaní, v ktorom majú sťažovatelia postavenie žalobcov a ktoré sa začalo doručením ich žaloby z 26. februára 2010 okresnému súdu. Podľa sťažovateľov predmet konania vymedzený ich žalobou, ktorou sa domáhali odstránenia v'ad diela, napriek potrebe vykonania znaleckého dokazovania nie je po právnej ani faktickej stránke zložitý. Zároveň zdôraznili, že oni sa svojím správaním žiadnych spôsobom nepričinili o vznik priet'ahov v konaní a tieto boli v plnom rozsahu spôsobené postupom okresného súdu, ktorý vykonával úkony z neprimeranými časovými odstupmi a vo veci rozhodol až rozsudkom z 9. novembra 2015, t. j. po 5 rokoch a 9 mesiacoch od podania žaloby. Sťažovatelia namietali aj to, že okresný súd ani po dvoch mesiacoch od doručenia vyjadrenia sťažovateľov z 29. decembra 2015 k odvolaniu žalovaného proti rozsudku okresného súdu vec nepredložil odvolaciemu súdu.

Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania, tak ako bol tento opísaný sťažovateľmi v ich sťažnosti, konštatuje, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania a jednotlivé úkony okresného súdu vo veci nie je možné ustáliť v postupe okresného súdu priet'ahy takej intenzity, ktoré by mohli zakladať možnosť porušenia sťažovateľmi označených základných a iných práv. Ďalej ústavný súd konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (22. februára 2016) okresný súd vo veci už meritórne rozhodol (rozsudkom z 9. novembra 2015), čo objektívne vylučuje možnosť trvania sťažovateľmi namietaného porušenia označených práv zo strany okresného súdu. Pritom je potrebné zdôrazniť, že v okolnostiach danej veci takúto možnosť nezakladá ani postup okresného súdu pri vykonávaní úkonov predchádzajúcich predloženiu veci na odvolacie konanie.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľov nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovatelia za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom alebo by činnosť okresného súdu bola neefektívna, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016